

ZMÁČKNI KLÁVESNICI **F5**

NEBO

NAHOŘE KLIKLI NA POLÍČKO
PREZENTACE A **OD ZAČÁTKU**

Krásný dobrý den!

**Už máš polovinu za sebou (Hlavonožce), tak
vydrž – už jen Kroužkovci...**

Učebnice str. 36 - 37

Kroužkovci

- přečti si celou kapitolu a prohlédni si obrázky (včetně lišt po stranách)
- DO SEŠITU vypracuj zápis podle prezentace
- vynechaná slova doplň podle učebnice

ZCELA DOBROVOLNÉ, JEN KDYŽ BUDEŠ CHTÍT A BUDEŠ MÍT TU MOŽNOST

1. Přines si z venku žížalu (budeš muset trochu zahrabat v půdě;-)) + trochu hlíny, případně listy/trávu.
2. Žížalu dej do krabičky/misky i s půdou a s listy/trávou (aby se měla kam schovat).
3. Až si budeš pročítat prezentaci, zkus se žížalou pár zajímavých věcí – jsou v prezentaci ve **fialových rámečcích**.

SE ŽÍŽALOU ZACHÁZEJ OPATRNĚ, NEUBLIŽUJ JÍ!!!

POTOM PROSÍM VRAŤ ŽÍŽALU ZASE DO PŘÍRODY!!!

KROUŽKOVCI

(stejný nadpis jako HLÍSTI, MĚKKÝŠI...)

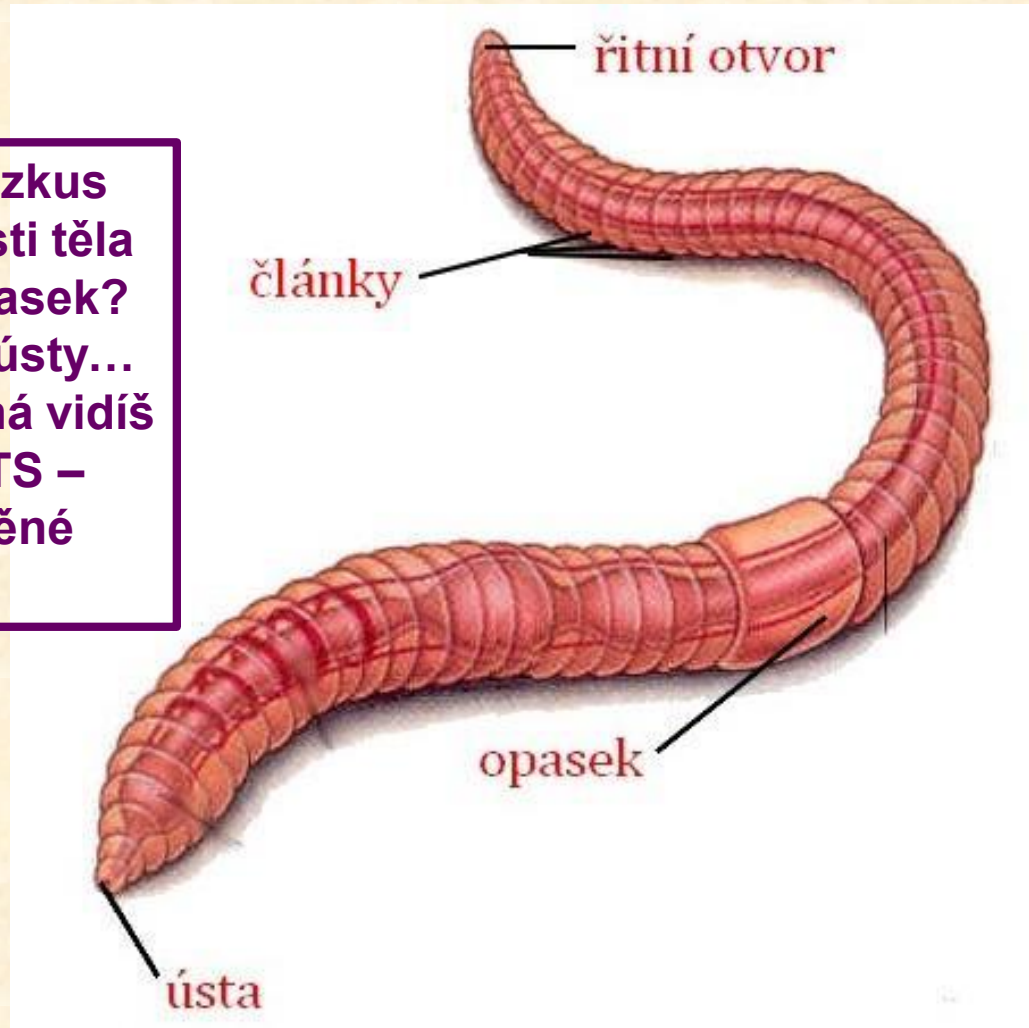
- tělo mají stejnoměrně rozdělené na Č..... (článek=„kroužek“)
- žijí ve vodě i na .....
- zástupce:

ŽÍŽALA O.....

- žije ve vlhké p..... (provzdušňuje a zúrodňuje)
- stavba těla: (překresli do sešitu – stačí jednoduše)

Opatrně vyndej žížalu a zkus na ní najít jednotlivé části těla podle obrázku. Vidíš opasek? Blíže k němu je hlava s ústy... Tmavý pruh, který možná vidíš uprostřed těla žížaly je TS – žaludek, střevo... naplněné potravou.

- **OPASEK** je blíže k „hlavě“

➤ vylučuje sliz (usnadňuje pohyb)

➤ důležitý při rozmnožování

➤ umožňuje regeneraci

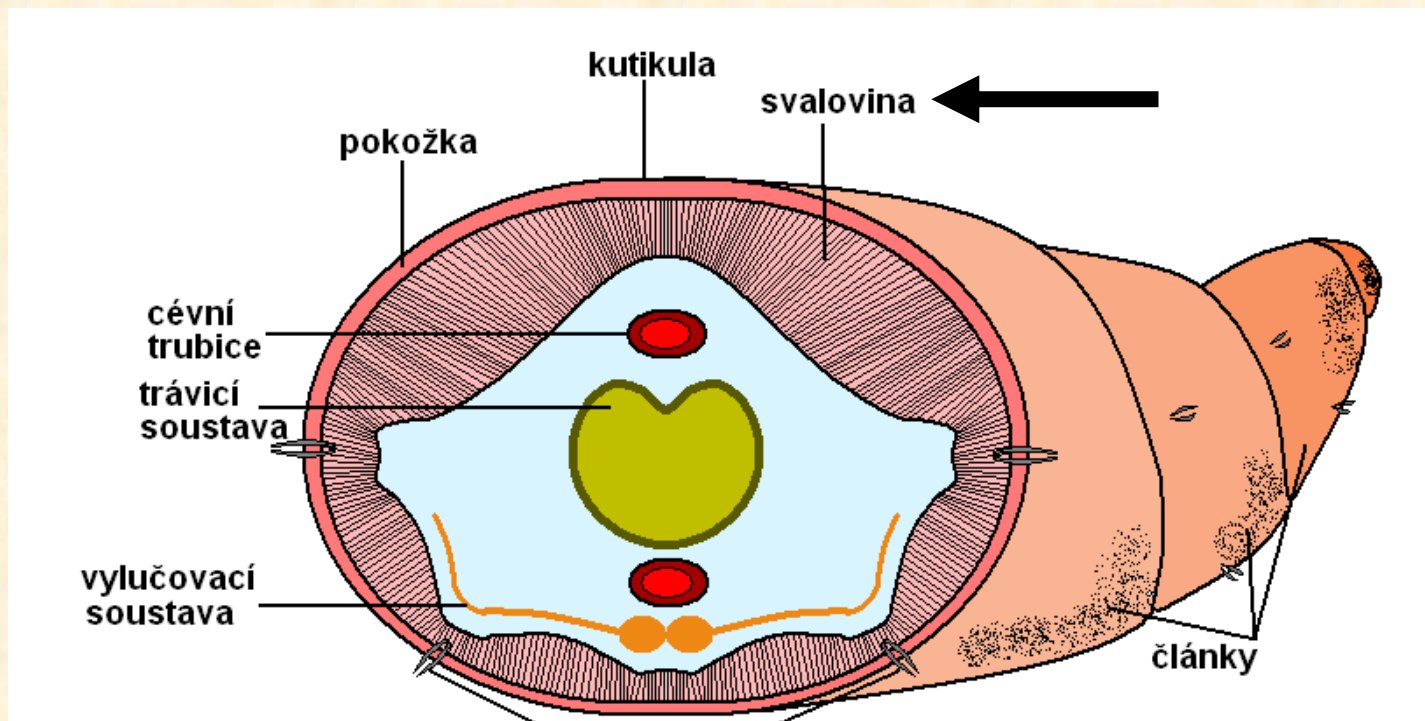
Opatrně vezmi žížalu a polož ji na kousek barevného papíru (ideálně nějaký tmavý), nech ji chvíli lézt. Měla by po ní zůstat lesklá stopa – sliz.

- pokožka chráněna **KUTIKULOU**

- je **DESTRUENT (ROZKLADAČ)** = rozkládá odumřelé organismy na anorganické látky (vytváří H..... – přečti si na str. 36 lištu vlevo)

-pohybuje se pomocí svalů, slizu a š.....

(nemusíš překreslovat do sešitu, jen si prohlédni)

1. Nech žížalu na papíru, přilož k němu ucho a poslouchej – chce to naprosté ticho. Měl(a) bys slyšet šustění – to jsou štětinky, kterými se pohybuje.

2. Také je můžeš nahmatat, když si vezmeš žížalu mezi prsty a lehce velmi opatrně přejedeš z boku po břišní části žížaly.

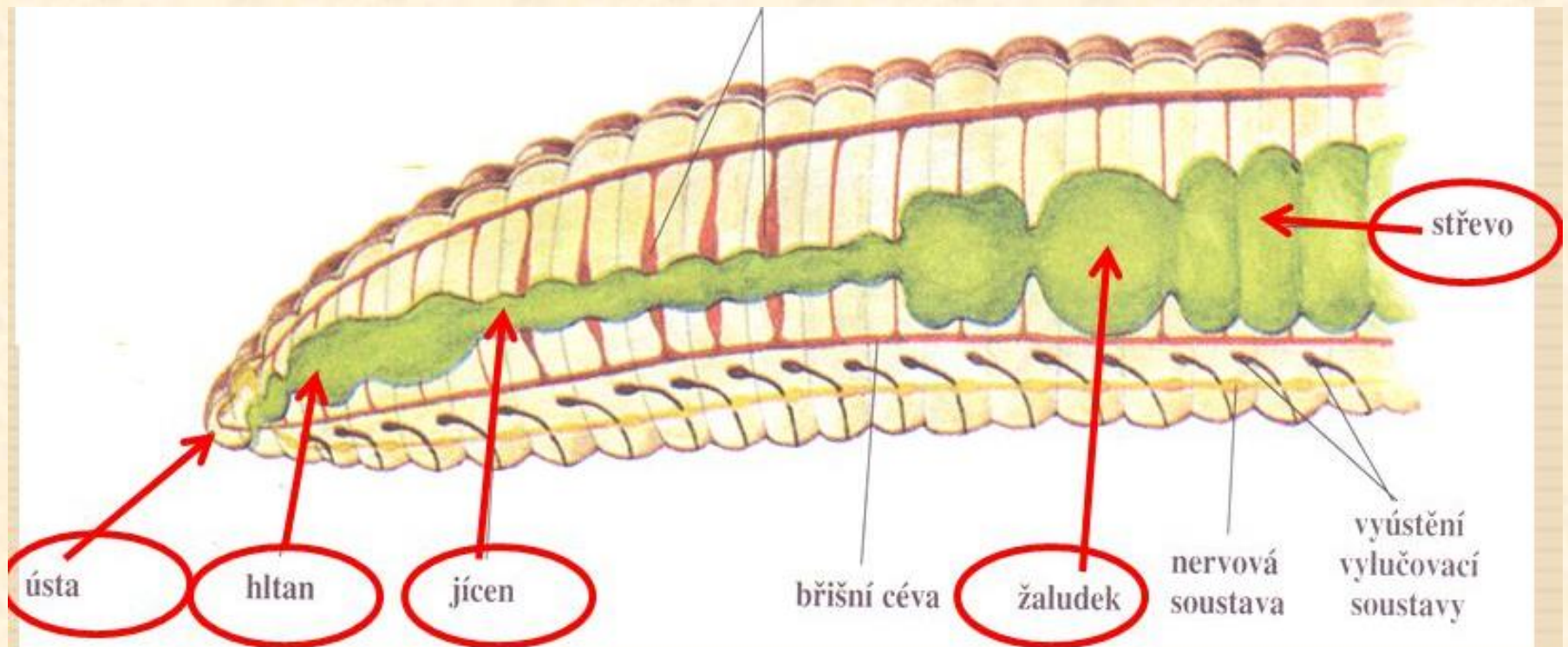
- je **SVĚTLOPLACHÁ** (fotofobní) - snaží se uniknout ze světla

Vrat' žížalu do krabičky/misky s půdou, můžeš na ni ještě posvítit. Žížala by se měla okamžitě začít snažit zalézt do půdy – nesnáší světlo, snaží se mu uniknout. Nebo můžeš nechat žížalu na papíru, dát kousek od ní malou krabičku (neprůhlednou) a na žížalu posvítit. Žížala by se měla snažit rychle zalézt do té krabičky. Nesvit' na žížalu moc dlouho, mohl(a) bys jí vysušit a zemřela by...

To byl poslední pokus, dej prosím žížalu do krabičky a **VRAŤ JI ZPÁTKY DO PŘÍRODY – DĚKUJI!**

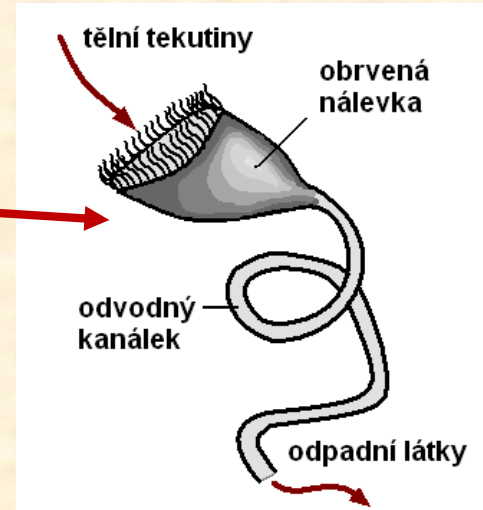
- **TS**: ústa – h..... – jícen – V..... – žaludek
– střevo – řitní otvor

(nemusíš překreslovat do sešitu, jen si prohlédni)

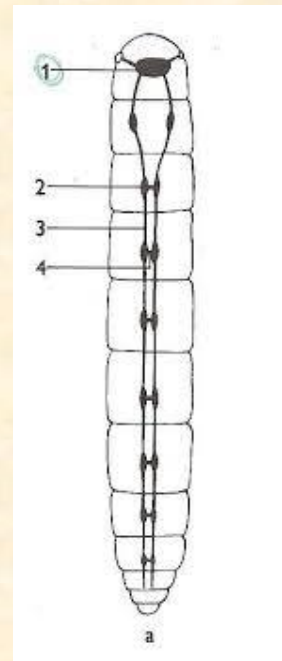
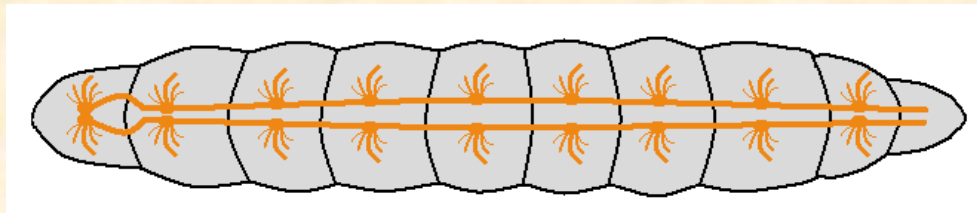

- **DS**: celým povrchem těla (proto za deště vylézají ven,
v mokré půdě nemohou dýchat...)

- **VS**: v každém článku **N.....**,
která v dalším článku
vyústí ven
(nemusíš překreslovat do sešitu)

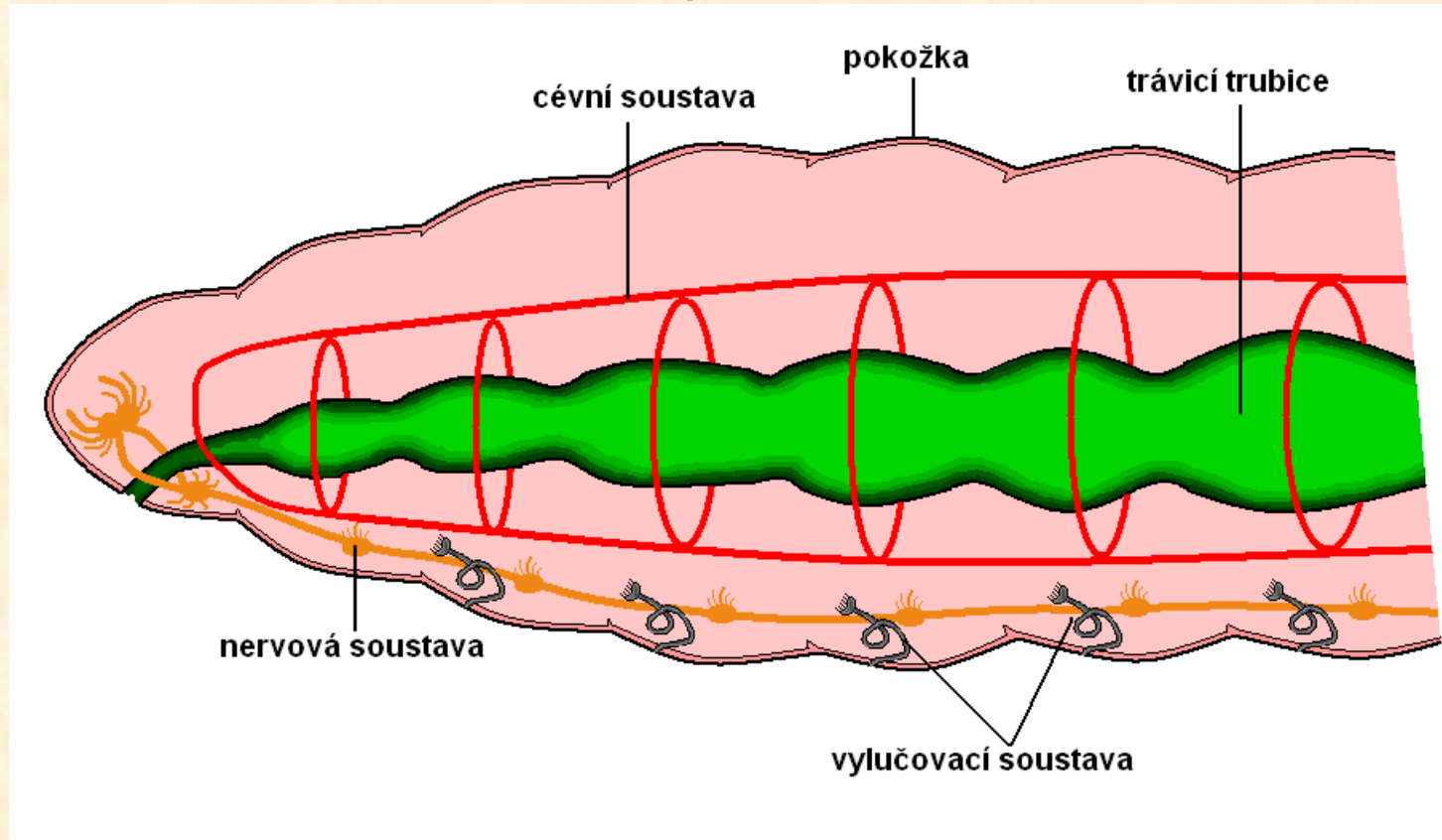

- **NS**: **Ž.....** (připomíná žebřík ;-))

-CS: hřbetní a b..... céva – propojeny
spojkami (cévkami), U.....

Můžeš si prohlédnout vnitřní stavbu těla žížaly i v učebnici.
(nemusíš překreslovat do sešitu)

- RS: H _ R _ A _ R _ D _ T – ale musí si s jinou žížalou vyměnit spermie, z opasku vzniká K..... – v něm oplozená vajíčka (uloží do půdy), vývoj P.....

Jak se žížaly rozmnožují

Páření: Dvě žížaly se najdou podle pachu a na povrchu země si vymění sperma. Jsou přitom spojeny slizovým obalem.

**Neopisuj, nepřekresluj,
jen si prostuduj...**

Vznik slizového obalu: Sliz je vylučován z opasku (Clitellum), což je světlá, ztlustělá část v přední třetině těla, kam ústí četné žlázy. Z vylučovaného slizu se tvoří slizový obal.

Oplození: Slizový obal klouže po těle směrem k jeho zadní části a bere s sebou spermie i vajíčka.

Slizové pouzdro: Když slizový obal sklouzne z konce těla žížaly, utvoří se z něj slizové pouzdro.

Kokon: Slizové pouzdro, obsahující až dvacet vajíček, se hermeticky uzavře a utvoří kokon, který vydrží i v extrémně nepříznivém počasí. Většinou se z něj vylíhne jen jediná mladá žížala.

- další zástupci:

Podle učebnice ke každému sladkovodnímu zástupci přiřaď jednu zajímavost.

• NITĚNKA OBECNÁ

• CHOBOTNATKA RYBÍ

- **PIJAVKA KOŇSKÁ**

- **PIJAVKA LÉKAŘSKÁ**

- **NEREIDKA HNĚDÁ– mořská**

- **PÍSKOVNÍK RYBÁŘSKÝ - mořský**

Pokud ses se žížalou skamarádil(a) a chceš si ji ještě chvilku nechat doma, musíš pro ni připravit bydlení (návod níže), přinést jí další kamarády a hlavně DOVOLIT SE RODIČŮ!

Žížalí „domek“

1. Připrav si velkou zavařovací sklenici nebo jakoukoli vhodnou nádobu. Pokud bude průhledná, můžeš pozorovat, co tvoje žížaly dělají.
2. Na dno nádoby dej vrstvu **vlhké** půdy, potom vrstvu písku (můžeš několikrát zopakovat) a úplně nahoru přidej trávu, listy (i suché) – viz obrázky na další straně.
3. Až budeš mít „domek“ připravený, vlož tam svojí žížalu a její „kamarádky“.
4. Čas od času jim musíš dát novou dávku rostlin, aby měly co jíst.
5. Také musíš udržovat půdu dostatečně vlhkou - ale zavlažuj ji opatrně, abys žížaly neutopil(a). Víš, že v příliš mokré půdě nemohou dýchat!!!
6. Za několik týdnů uvidíš na stěny sklenice obytné žížalí chodbičky. Můžeš pozorovat, jak budou žížaly rostlinné zbytky postupně zatahovat do země a jak pozvolna promíchají všechny vrstvy. HODNĚ ZÁBAVY 😊

PŮDA

PÍSEK

TRÁVA, LISTY

PRO TENTO TÝDEN PADLA!!!!!!

OZVU SE ZASE V PONDĚLÍ;-)

